

بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل راجع به امر ازدواج، ضرورت ومعیارهای آن

یوسف حمیدزاده اربابی^۱، بهزاد احمدی^۲، رحیم قادری^۲، پیمان طالعی^۲، رقیه جعفری^۲

۱- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

۲- دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

زمینه وهدف: ازدواج اساس خانواده و بنیان وجود و ادامه سلسله نسل انسان است، امر مقدسی است که مورد توجه و تاکید دین اسلام و بزرگان مکتب اسلام بوده و هست طوری که ازدواج عامل حفظ نیمی از ایمان معرفی شده است. رسم ازدواج از دیرباز در سرزمین کهن ایران وجود داشته و در میان قبایل و طوایف گوناگون، اشکال مختلفی به خود گرفته است. امروزه نیز بی شک یکی از دل مشغولی های مهم جوانان جامعه ما و خانواده های آن ها ازدواج و تشکیل زندگی مستقل است. این رسم دیرپا و مقدس، با تحول اوضاع جهان، از جمله ماشینی شدن زندگی انسان ها و صنعتی شدن کشورها، دستخوش دگرگونی هایی شده است که ایجاب میکند با دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی مفهوم و اهمیت آن آشنا شویم. این مطالعه با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان راجع به امر ازدواج، ضرورت، معیارها و تمایل به ازدواج در بین آنان انجام گردید.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی بود. جامعه مورد پژوهش، دانشجویان ساکن خوابگاه های دانشگاه علوم پزشکی اردبیل بودند که در مهرماه ۱۳۹۰ در این دانشگاه مشغول به تحصیل بودند. نمونه گیری به روش تصادفی منظم انجام گرفت. از ۱۲۰ نفر مورد نظر، ۹۲ نفر از دانشجویان داوطلب همکاری شدند و پرسشنامه را تکمیل نمودند. خوشبختانه از کل رشته ها در نمونه وارد شدند. ابزار گردآوری داده ها استفاده از یک پرسشنامه معلم ساخته بود. داده ها وارد نرم افزار SPSS گردید و مورد تجزیه و تحلیل آمار توصیفی قرار گرفت.

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که میانگین سنی دانشجویان ۲۲/۹۷±۲/۸ سال؛ ۳۷٪ دانشجویان مونث و ۶۳٪ مذکر؛ نمونه ها از میان ورودیهای ۸۷ به بعد بودند. در خصوص آمادگی و تمایل به ازدواج با فرض فراهم بودن شرایط معمول، ۶۷٪ موافق ازدواج بودند و ۳۳٪ آمادگی نداشتند. ۷۱٪ ازدواج را مکمل کننده انسان، ۱۰٪ یک امر زیستی، ۱۰٪ موجب تقویت روحیه و ۹٪ آن را بی اهمیت معرفی کرده بودند، از بین ضرورت های ازدواج ۳۵٪ معتقد بودند که ازدواج یک ضرورت اجتماعی است، در صورتی که فقط ۲۵٪ آن را یک ضرورت دینی و ۱۲٪ آن را یک ضرورت فردی دانسته بودند؛ تقریباً ۸۳٪ بهترین سن ازدواج را برای پسران ۲۲ تا ۲۸ سالگی انتخاب کرده بودند و ۸۸٪ نیز بهترین سن ازدواج را برای دختران ۱۸ تا ۲۶ سالگی معرفی کرده بودند. هر چند حدود ۵۵٪ سن مناسب برای دختران را ۲۲-۱۸ سالگی انتخاب کرده بودند. برای سؤال مهمترین معیار ازدواج، ۳۲٪ وضعیت عقلی و ظاهر فرد، ۲۸٪ عفت و مهربانی، ۲۸٪ مومن و متدین بودن و ۱۲٪ نیز موقعیت خانوادگی و اجتماعی را انتخاب کرده بودند. در خصوص تصور ترس از فقر بعد ازدواج بعنوان مانع ازدواج، ۸۳٪ به گزینه تاثیر زیاد، ۱۷٪ به گزینه تاثیر کم نظر داده بودند. آزمون ضریب همبستگی پیرسون آزمون کایدو نشان داد که بین متغیرهایی مانند سن، جنس و رشته تحصیلی (بغیر از رشته پزشکی) با آمادگی برای ازدواج دانشجویان، همبستگی یا ماری معناداری وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری: طبق نتایج این مطالعه وضعیت فعلی آمادگی و تمایل به ازدواج دانشجویان علوم پزشکی، رضایتبخش؛ دیدگاه شان نسبت به امر ازدواج، سن مناسب ازدواج و ضرورت مشاوره قبل از ازدواج مثبت است. نکته قابل توجه و مثبت در این بررسی، پاسخ

دومین کنگره علمی پژوهشی- دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشجویان در خصوص مهمترین معیار دانشجویاناست که بیشترین پاسخ به گزینه وضع عقلی و ظاهری و کمترین جواب به گزینه موقعیت خانوادگی و اجتماعی تعلق داشت. متأسفانه، درخصوص تصور ترس از فقر بعد از دواج بعنوان مانع ازدواج، نگرش دانشجویان تا حدی با آموزه های مکتب اسلام همپوشانی کامل ندارد. زیرا، طبق صریح آیات قرآن ترس از تصور فقر بعد از ازدواج، دلیلی محکمی برای به تاخیر انداختن ازدواج محسوب نمی شود بخصوص در زمانی که ارتکاب گناه مطرح است در حالی که درصد زیادی از دانشجویان این تصور را موثر می دانستند. با توجه به اینکه حدود ۳۳٪ دانشجویان تمایل به ازدواج نداشتند، فقط ۲۵٪ آنان ازدواج را یک ضرورت دینی می دانستند و نیز تصور مناسبی نسبت به ترس از فقر بعد از ازدواج نداشتند، ارتقاء باورهای دینی دانشجویان رشته های علوم پزشکی نسبت به مبانی دینی ازدواج از طریق آموزشهای رسمی و رسانه ای و نیز فراهم کردن شرایط بیشتر برای ازدواج های ساده و کم هزینه پیشنهاد میشود .

کلمات کلیدی: ازدواج، معیارها، دانشجو